

§ 131

Lausunto Satakunnan työllisyysalueen talousarviosta vuodelle 2027 sekä yhteistä toimielintä koskevan yhteistoimintasopimuksen päivittämisestä

Kunnanhallitus 22.09.2026 § 131

204/14.07.00/2026

Porin kaupunki pyytää Satakunnan työllisyysalueen sopimuskunnilta lausuntoa työllisyysalueen vuoden 2027 talousarvioehdotuksesta sekä yhteistä toimielintä koskevan yhteistoimintasopimuksen muuttamisesta.

Ehdotetut muutokset koskevat työllisyysalueen tehtävien laajentamista kuntien ei-lakisääteisiin, harkinnanvaraisiin työllistymistä ja työvoiman kysyntää edistäviin palveluihin ja tukiin. Lisäksi sopimuksessa mahdollistettaisiin kokonaan ulkopuolisella rahoituksella katettavien palvelujen ja tukien järjestäminen ilman kuntien erillistä hyväksyntää. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027 kuntien valtuustokäsittelyn jälkeen.

Ei-lakisääteisten tehtävien lisääminen työllisyysalueen hoidettavaksi tapahtuisi siinä laajuudessa kuin sopijakunnat sen hyväksyvät. Kuntien tahtotila kartoitettaisiin yhteistoimintasopimuksen talousarvion valmisteluprosessia vastaavalla lausuntomenettelyllä. Yhteisen toimielimen tehtäväluetteloon lisättäisiin vastuu sopijakuntien työllisyysalueelle antamista ei-lakisääteisistä ja harkinnanvaraisista palveluista ja tuista.

Voimassa olevaan yhteistoimintasopimukseen sisältyy kirjaus, jonka mukaan toiminnan vakiinnuttua selvitetään mahdollisuus siirtyä aiheuttamisperusteisiin maksuosuuksiin. Asiaa on arvioitu eri kustannustenjakojen ja maksuosuusmalleja kustannusten läpinäkyvyyden, oikeudenmukaisen kohdentumisen ja alueellisen yhteisvastuun välillä ja päädytty siihen, että aiheuttamisperusteiden sijaan kuntien maksuosuudet kaikista työllisyysalueen kustannuksista tullaan jakamaan työikäisen väestön, laajan työttömyyden sekä vieraskielisen väestön perusteella.

Esitys maksuperusteista 2027 alusta on seuraava: työvoima 47 %, laaja työttömyys 47 % ja vieraskielisyys 6 %. Talousarvion mukainen laskutus perustuisi viimeksi päättyneen täyden kalenterivuoden keskimääriin tunnuslukuihin. Lopulliset maksuosuudet tasattaisiin tilinpäätöksen yhteydessä edellisen vuoden joulukuun ja talousarviovuoden marraskuun välisen tarkastelujakson tietojen perusteella.

Satakunnan työllisyysalueen talousarvioesitys on laadittu oletuksella, että käytettävissä olevat taloudelliset resurssit pysyvät lähes muuttumattomina verrattuna vuoteen 2026, mutta talousarvion sisällä on tehty painotusmuutoksia kuluvan vuoden toteuman perusteella. Vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa toimintakulut ovat 13 809 615 euroa. Talousarvio on laadittu kustannusneutraaliksi eli kustannukset katetaan täysimääräisesti kuntien

22.09.2026

§ 131

maksuosuuksilla ja muilla toimintatuotoilla. Porin kaupungin osuus rahoituksesta on 9 052 380 euroa ja muiden sopimuskuntien osuudet yhteensä 4 685 235 euroa.

Pomarkun kunnan maksuosuudeksi esitetään 156 663 euroa. Summa on 4 580 euroa eli 3,0 % suurempi vuoden 2026 ennakkolaskutukseen nähden. Maksuosuudet laskutetaan kuukausittain, ja niiden taseus tehdään tilikauden päättyessä.

Lausunto pyydetään toimittamaan 30.9.2026 mennessä. Lausunnon palautuksen yhteydessä tulee mainita asianumerot PRIDno-2026-4376 ja PRIDno-2026-4716.

Valmistelija

Mikko Airaksinen

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Airaksinen

Päätösehdotus

Pomarkun kunta toteaa lausuntonaan pitävänsä yhteistoimintasopimukseen ehdotettuja kustannusten jakoperusteita lähtökohtaisesti hyväksyttävänä. Työikäiseen väestöön, laajaan työttömyyteen ja vieraskieliseen väestöön perustuva malli huomioi aiheuttamisperusteista mallia paremmin kuntien väestöpohjan, työvoimapalvelujen tarpeeseen vaikuttavia tekijöitä ja mahdollisia kuntakohtaisia riskejä säilyttäen työllisyysalueen yhteisvastuullisen luonteen.

Kuntakohtaisten maksuosuuksien ennakoitavuuden turvaamiseksi sopijakunnille tulee raportoida riittävän ajoissa jakoperusteina käytettävien tunnuslukujen kehitys sekä arvio mahdollisen tasauskustannuksen vaikutuksesta. Maksuosuuksissa tapahtuvien olennaisten muutosten perusteet tulee avata kunnille läpinäkyvästi.

Pomarkun kunta pitää tärkeänä, että työllisyysalueella kehitetään lakisääteisiä palveluja täydentäviä työllistymistä edistäviä palveluja. Yhteinen järjestäminen mahdollistaa sellaisia palvelukokonaisuuksia, joita yksittäisen pienen kunnan ei ole tarkoituksenmukaista järjestää yksin. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää nuorille ja pitkäaikaistyöttömille suunnattuihin palvelujen saatavuuteen ja vaikuttavuuteen.

Pomarkun kunta voi hyväksyä periaatteen, jonka mukaan työllisyysalue voi ilman erillistä hyväksyntää järjestää kokonaan ulkopuolisella rahoituksella katettavia palveluja ja tukia. Ehdotettua yhteistoimintasopimuksen muutosta tulee kuitenkin täsmentää siten, että ilman kuntien erillistä hyväksyntää toteutettava toiminta ei edellytä kuntien omarahoitusosuutta, ei lisää kuntien yhteisesti rahoitettavia kustannuksia, eikä muutu pysyväksi toiminnaksi ilman sopijakuntien erillistä hyväksyntää. Pelkkä lausuntomenettely ei saa johtaa siihen, että kunta tulee sidotuksi uuteen vapaaehtoiseen tehtävään tai siitä aiheutuvaan kustannukseen ilman kunnan nimenomaista päätöstä.

Pomarkun kunta pitää tärkeänä, että työllisyysalueen taloutta, palvelujen saatavuutta ja toiminnan vaikuttavuutta seurataan ja niistä raportoidaan sopijakunnille säännöllisesti ja riittävän yksityiskohtaisesti. Pomarkun kunta hyväksyy Satakunnan työllisyysalueen vuoden 2027 talousarvioehdotuksen, kunnalle esitetyn 156 663 euron maksuosuuden

22.09.2026

§ 131

sekä yhteistoimintasopimusta koskevat muutokset edellä esitetyin huomioin ja toteaa, että Pomarkun kunnalla ei ole muuta huomautettavaa lausuntopyyntöön liittyen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano

Porin kaupunki